

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

FEBRUARI 1 • 2012

**Kungliga Södermanlands Regementes Militärakademi
och dess belöningsmedalj**

När jag har en plåt at dricka –
numismatisk betraktelse över Fredmans sång nr 56

Grekiska bekymmer i backspegeln

Djurgårdspollett från 1774

Register 2011

Pris 30 kr

Myntauktion

Fritz Rudolf Künker GmbH & Co. KG
Ulf Nordlind Mynthandel AB

Samling Hagander Del 3

OSNABRÜCK TORSDAGEN 15 MARS 2012

Auktionskatalogen, illustrerad i färg, kan avhämtas hos oss på nedan angiven adress from 15 februari 2012 till en kostnad av 200:-. Den som önskar få katalogen per post erlägger 275:- utanför Sverige 375:-. Betalning vänligen till vårt PlusGirokonto 25 42 99-1. Katalogen är också utlagd på vår hemsida www.nordlindsmynt.se eller www.kuenker.de ca 15 februari 2012.

Visning äger rum i Stockholm på Kungliga Myntkabinettet lördagen den 18 februari 2012 kl. 10.30-15.00.

Ulf Nordlind Mynthandel AB

Karlavägen 46, Box 5132, 102 43 Stockholm
Tel 08-662 62 61, Fax 08-661 62 13, info@nordlindsmynt.se

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

ges ut av

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

i samarbete med

KUNGL. MYNTKABINETTET

Föreningens kansli:

Banérgatan 17 nb
115 22 Stockholm
Tel. 08-667 55 98
Måndagar

kl. 10.00-12.00, 13.00-16.00
Fax 08-667 07 71
info@numismatik.se

Plusgiro 15 00 07-3
Bankgiro 219-0502
Svenska Handelsbanken

Chefredaktör och ansvarig utgivare:

Monica Golabiewski Lannby
monica@numismatik.se

Prenumerationer:

Pris 200 kr/år (8 nr)
Medlemmar erhåller tidningen
automatiskt

SNT trycks med bidrag från
Gunnar Ekströms stiftelse för
numismatisk forskning samt
Sven Svenssons stiftelse för
numismatik.

För insänt ej beställt
material ansvaras ej.

SNT:s texter och bilder lagras
elektroniskt och publiceras i pdf-
format på SNF:s och KMK:s
hemsidor. Den som sänder material
till SNT anses medge elektronisk
lagring/publicering.

Tryck:
Imprima

ISSN 0283-071X

VÅREN 2012

Föreningens aktiviteter

FEBRUARI

29 Föreningskväll
Plats Banérgatan 17
18.00 KÖP, BYT OCH SÄLJ. Tag med numismatiska objekt som ska lämna din samling. Föreningen bjuder på enklare förtäring.

MARS

28 Föreningskväll
Plats Banérgatan 17
18.00 DISKUSSIONSAFTON. Tag med er ett numismatiskt ämne som du vill ta upp till diskussion eller ett föremål som du vill berätta om. Föreningen bjuder på enklare förtäring.

APRIL

25 Föreningskväll med föredrag av Dan Carlberg
Plats Banérgatan 17
18.00 Dan Carlberg: *Att samla äldre polletter*. Om brukspolletter och andra äldre polletter före omkring 1800 ur historiskt och samlarperspektiv. Carlberg förevisar objekt ur sin egen samling. Föreningen bjuder på enklare förtäring.

MAJ

5-6 SNF:s årsmöte i Mariefred (Gripsholms slott)
Ett utförligt program meddelas på sid. 18 i denna tidskrift samt på hemsidan www.numismatik.se

*Numismatiska afnar
29/2 och 28/3.*

Kungl. Myntkabinettets verksamhet

KUNGL. MYNTKABINETTETS vårföreläsningar kommer bjuda på ett varierat program. Se hemsidan. Vi hälsar gamla och nya besökare varmt välkomna.

TUMBA BRUKSMUSEUMS utställning *Da xieyi - Kinesiskt tuschmåleri* fortsätter ända fram till hösten. En workshop i Kinesiskt tuschmåleri planeras till våren. Se hemsidan för mer information.

Svenska Numismatiska Föreningen

Adress: Banérgatan 17 n.b. Buss 4, 44; T-bana Karlaplan.
Kansli: Besöks tid: fredagar kl. 10-12, 13-16.
Stängt: midsommar - 1 september; jul- och nyårshelgerna.
www.numismatik.se

Kungl. Myntkabinettet

Adress: Slottsbacken 6. Buss 2, 43, 55, 59, 76; T-bana Gamla stan.
Utställningar: måndag - söndag kl. 10.00-16.00.
Numismatiska boksamlingen: torsdagar kl. 13.00-16.00.
www.myntkabinettet.se

Tumba Bruksmuseum

Adress: Sven Palmes väg 2, Tumba. Pendeltåg; buss 725.
Utställningar: sept. - maj, lörd.-sönd., juni - aug. tisd.-sönd., kl. 11.00-16.00.
www.tumbabruksmuseum.se

NUMISMATISKA FÖRENINGEN I FINLAND

Arrangerar i år fyra auktioner: 11 februari, 21 april, 1 september och 24 november.

Bland det material som kommer att säljas kan nämnas en enastående pollettsamling av finska brukspolletter. Av polletterna är flera från den "svenska tiden" före 1809, varav flera unika exemplar.

Dessutom säljs en äldre samling av fyrtio plåtmynt från perioden 1662–1758.

Mera information om medlemskap, föreningens tidskrift *Finsk Numismatisk Tidskrift* och auktionerna får du av Hannu Männistö och Kurt Pettersson.

e-post: auctions@snumis.fi
hemsida: <http://www.snumis.fi/>
tel.: +358 (0) 9 66 22 81

Innehåll SNT 1 • 2012

Sid.

Artiklar och notiser

Kungliga Södermanlands Regementes Militärakademi och dess belöningsmedalj	5
Kapten Odelbergs medaljsamling skänktes till Nordiska museet	7
<i>När jag har en plåt at dricka</i> – numismatisk betraktelse över Fredmans sång nr 56	8
När Che Guevara blev centralbankschef på Kuba	10
Djurgårdspollett från 1774	11
Skattkammarbesök på Kungl. Myntkabinettet	12
MISAB 5	13
Korp och hacka inte samma sak	15
SNF:s förtjänstmedalj uppdaterad	15
Grekiska penningbekymmer i backspegeln	16
Anno 1792	19
Numismatisk frågesport vid SNF:s julfest den 7 december 2011	20
Flottig och fransig men med inre skönhet	20

Stående rubriker

Program för SNF: årsmöte i Mariefred 5-6 maj 2012	18
Aktuella auktioner	2, 4, 21, 24
Aktuell mäss	17

Omslag

Inträdespollett till Kungliga Djurgården, den äldsta bevarade som vi känner till. Den gällde för två personer. På det röda lacksigillet står årtalet 1774. Det spelkortsliknande, vackert mönstrade pappersarket mäter 60 x 45 mm. På vägarna som ledde ut på Djurgården fanns flera avgiftsbelagda portar och grindar. Se vidare i artikeln på sidan 11.

FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.

Kungliga Södermanlands Regementes Militärakademi och dess belöningsmedalj

Av Lars O. Lagerqvist

Länge var den svenska officersutbildningen undermålig. En krigshistoriker har spydigt sagt, att ”de unga officersämnena förnötte sin undervisningstid för det mesta med att lära latinska glosor av en informator i en vindskammare på herrgården”. Sedan blev det mest självstudier på regementet. Eller enskilda initiativ, varav vi strax skall ge ett exempel. Annars studerade de som hade rika föräldrar eller fick något slags stipendium utomlands, inte minst i Frankrike.

En framsynt man – akademien grundas

Gustaf Adolf von Siegroth (1725-1802), fig. 1, hette en framstående officer, vars familj kommit från Tyskland och upphöjts i svenskt adligt stånd 1649 och blivit tysk-romerska friherrnar på 1700-talet. Han hade studerat militärkonsten och praktiserat denna i Frankrike och sedan deltagit i det pommerska kriget på 1760-talet. Så småningom blev han överste och regementschef och avancerade till generallöjtnant 1778. Han gjorde en stor bokdonation till sitt senaste regemente (Södermanlands vid Malma hed, Malmköping, sedan 1774) med litteratur som var lämplig för blivande officerare. Snart var han storkors av Kgl. Svärdsorden (1782).

Vintern 1782 tog Siegroth initiativet till att upprätta en Militärakademi vid Södermanlands regemente. Detta var något som Gustav III gillade och han gav genast sitt godkännande. Denna utbildning bedrevs i sex år, främst i samband med regementsmötena. Ett mindre statligt anslag beviljades. Tolv officerare utan egna medel fick 1 plåt (6 daler km eller i den nya valutan ½ riksdaler specie) i dagtraktamente. Lärarna hade

traktamente och 1 riksdaler specie om dagen. Undervisningen skedde på den av Siegroth anordnade kampelementsplatsen Malma (Malmen). Sedan regementet kallats ut i ryska kriget år 1788 upphörde i praktiken akademien. Siegroth sårades och hemförlovades 1789; han fick något senare titeln general vid armén. Kort efter Gustav III:s död 1792 inrättades den kungliga Militärakademien vid Karlberg, där alla officersaspiranter skulle få sin utbildning (om denna se SNT 2010:3 s. 56f och 161). Formellt upplöstes den sörmländska Militärakademien inte förrän 1805 men hade då legat nere sedan 1788.

Medaljen

Siegroth skrev i juli 1785 till kungen och bad om tillstånd att få slå en *Premie-Penning* som skulle delas ut som uppmuntran. Så här svarade Gustav III i slutet av september samma år:

Gustaf, med Guds Nåde Sveriges, Göthes och Vendes Konung etc. etc. Arfvinge til Norrige, samt Hertig til Schleswig-Holstein etc. etc. etc.

Vår ynnest och Nådiga Benägenhet med Gud Alsmächtig, Troman, Baron, General-Lieutenant och Commandeur med Stora Korset af Vår Svärds-Orden. Utaf Edert underdåniga Memorial af den 11 sistl. Julii, hafve Vi i Nåder inhämtadt, huruledes J til en början för första gången utfäst til Præmium en Guldmedaille aff fem Ducaters vigt, såsom upmuntran för den af Militaire-Academie-Officerarne, som bäst utreder et af Eder uppgifvit Ämne, samt för den som därefter bäst utförer detsamma en dito af Silfver, hvarföre J underdånigst anhållen om Nådigt Tilstånd at låta förfärdiga sådana Medailler; at för nu och i framtiden nytjas til Præ-

1. Regementschefen friherre Gustaf Adolf Siegroth (1725-1802), här RSO sedan 1757, KSO 1776, Kmstk SO 1782.

Av Fredrik Brander 1758.
TILLHÖR SÖD. REG.:TES KAMRATTFÖRENING
SOM TAGIT FOTOT.

*mier vid förefallande tilfällen. Vid nådigt öfvervägande häraf vele Vi med så mycket större nöje til denna Eder anhållan hafva lämnat Vårt Nådiga Bifall, som Vi däruti igenkänne den utmärkte Nit för Vår Tjenst, hvarom alle Edre vidtagne Förfatningar bära det öjafaktigaste Vitnesbörd. Vi vele fördenskul härmed för Eder förklara Vårt synnerligen Nådiga Välbehag öfver Eder härvid visade hedrande Frikostighet, samt låte Eder jämväl i Nåder veta, det Vi i Nåder finne bäst vara, at den af Eder föreslagne Latinska Inscriptionen å Medaillerne må nytjas så lydande: *Auspice Rege Optimo Præmium hocce ob insigne in literis studium obtulit Regia Academia Milit. ad Leg. Pedestr. Suderm. Anno MDCCLXXXII.**

Hvarmed Vi befalle Eder Gud Alsmächtig Nädelligen. Drottningholms Slott den 27 Septemb. 1785.

GUSTAF.
G. v. Carlson

2. Södermanlands regementes militärakademis belöningsmedalj i guld. Exemplaret tilldelat S. Hederstierna år 1788. Privat ägo. FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.

Låt oss göra en något förenklad beskrivning av medaljen (fig. 2) efter Hildebrand 1875 (nr 116):

Åtsida: GUSTAVUS III D.G. REX SVECIAE. Bröstd bilden h sida i halsduk och harnesk och ordensband (Serafimerorden), varunder C. G. FEHRMAN.

Frånsida: AUSPICE REGE OPTIMO PRAEMIUM HOCCE OB INSIGNE IN LITTERIS STUDIUM OBTULIT R. AC. MILITAR AD LEGIONEM PEDESTR SUDERMANNICAM INSTITUTA MDCCLXXXII [= Under en god konungs överinseende utdelade Kungl. Militärakademien, inrättad 1782 vid Södermanlands infanteriregemente, denna belöning för framstående intresse för vetenskapen] på tio rader.

Rand: Slät på exemplar slagna före 1914.

Den är alltså graverad av Carl Gustaf Fehrman och slagen vid Kongl. Myntet i Stockholm i 8:e storleken (33 mm) – inte 9:e, som det står i regementshistorien. Stamparna förvaras sedan 1974 hos Kungl. Myntkabinettet med beteckningen K 131. Vi skall återkomma till senare präglingar och först redogöra för vad man

vet om de exemplar som hörde till den ursprungliga beställningen.

De första medaljerna

År 1786 betalades medaljen och ett antal exemplar i guld, fyra stycken, och silver, också fyra. Den 1 juni detta år utdelades en guldmedalj och två silvermedaljer till elever vid Militärakademien. Nästa utdelning skedde 1788 men denna gång belönades inte elever. En guldmedalj gick till generalmajoren Salomon Hederstierna (1726-1808) som visat stort intresse för verksamheten och fem i silver till "akademiledamöterna", alltså lärarna, överstelöjtnanten (generalmajor 1800) friherre Adolph Roxendorff (1743-1810), majorerna Lars Melin (även professor, 1729-1789)¹ och friherre Bengt Ribbing (af Koberg 1754-1811), avsked 1791, kapten Anton Adolf Nauckhoff (1744-1819), avsked 1794, samt bataljonspredikanten professor Pehr Johan Sundstrand (1749-1813), senare kyrkoherde i Julita (fig. 4). Den som klarar en enkel uträkning ser genast, att fler exemplar i silver måste ha slagits (2+5 = 7).

Intressant är att premiemedaljen nu förvandlats till en belöningsmedalj och att ett exemplar i guld kan identifieras med det som tilldelades Hederstierna, här som fig. 2. Detta såldes alldeles nyligen som nr 596 på Nordlinds höstauktion i november 2011 i Kungl. Myntkabinettets lokaler. Just som alltid skedde med Tapperhetsmedaljen har man satt en ögla i ett borrar hål. Som nästan alltid är fallet har bandet gått förlorat. Denna medalj har ärvts i släkten sedan H:s död 1808. Exemplaret väger 17,42 g (öglan inräknad).

1792 års inventering noterar två guldmedaljer och nio i silver i regementets ägo, samma antal 1816. De skulle räcka ett tag.

Senare utdelningar

År 1820 tilldelades löjtnanten Gustaf Ludvig Ehrling (1791-1875) "Siegrothmedaljen", som den ofta kallas, för ett kartarbete över Malmköping. Den sågs ha varit i guld, men det stämmer inte med den inventering som gjordes se-

nare, nämligen 1834. Då fanns fortfarande två guldmedaljer kvar, nio i silver. År 1860 beslöts, att de två guldmedaljerna skulle försälas till högsta (guld)pris och att fyra i silver skulle skänkas till allmänna myntsamlingar. Tre gick till läroverkssamlingar (Göteborg, Strängnäs, Örebro), medan de två guldexemplaren hamnade i respektive Kungl. Myntkabinettets och Riksbankens samlingar. Det var naturligtvis Bror Emil Hildebrand som passade på; han vårdade ju båda samlingarna. Det förra väger 16,87 g, det senare 17,31 g.

Så hände ingenting med medaljen på många år. Först 1916 delades den ut i silver till två friherrar, överstelöjtnant Erik Axelsson Leijonhufvud (1853-1921) och kapten Karl Karlsson Leijonhufvud (1865-1952), bägge i regementets reserv, för förtjänstfullt arbete om Södermanlands regementes historia och minnen. Ännu en gång fick de medaljen, nu i guld (alltså nypräglade), Karl Karlsson 1919 och Erik 1920, för sina fortsatta insatser och förtjänster om regementshistorien.

År 1921 flyttade regementet till Strängnäs, där det förblev fram till sin nedläggning (då P10) år 2005.

Sista utdelningen i guld – hittills – ägde rum 1929, då överstelöjtnanten (senare översten) friherre Knut G.A. Leijonhufvud (1874-1960) tilldelades medaljen vid sin pensionering. Han fick den för sitt "outröttliga arbete för bevarandet av regementets traditioner och minnen främst i samband med regementets förflyttning till Strängnäs".

När 350-årsjubileet firades 1977 slog regementet ett trettiotal Siegrothmedaljer i brons, utdelade till dem som arbetat med jubileet. Den ansvarige för detta var överstelöjtnant Nils-Henrik Moberg.

Regementet har utgivit ytterligare medaljer och plaketter som vi kanske kan återkomma till.

Tilläggs kan, att Kungliga Södermanlands regementes officerares kamratförening diskuterar om de skall använda medaljen i framtiden.

3. "General Sigrot" ätande på ett äpple. Bredvid honom excellensen greve Fredric Sparre (1731-1803), inte något barn! Karikatyr av J. T. Sergel, troligen 1790-tal. Nationalmuseum. FOTO: SVENSKA PORTRÄTTARKIVET.

4. Professor Pehr Sundstrand, som fick medaljen 1788 och slutade som prost i Julita. Silhuett från omkring 1780. BILD: SVENSKA PORTRÄTTARKIVET.

Stöd medaljkonsten
Bli medlem i FIDEM

www.fidem-medals.org

Not

¹ Professor i matematik vid fortifikationen och som hade en son vid regementet, Henrik Georg, senare adlad af Melin (1806).

Otryckta källor

Särskilt tack till hovintendenten överstelöjtnant Hans Norlén för många uppgifter och fil.mag. Torbjörn Sundquist för rapport om Kungl. Myntkabinettets och Riksbankens exemplar. Från SBL har Åsa Karlsson och Andreas Tjerneld kompletterat uppgifter. Den mångkunnige experten Leif Pålsson har haft vänligheten att läsa manus.

Handlingar hos ägarna av medaljen 1788. Wedbergs klippsamling, Kungl. Myntkabinettet.

Litteratur

Elgenstierna, G.: *Den introducerade svenska adelns ättartavlor ...* Stockholm 1925-1936.

Hagström, L. A.: *Strengnäs stifts herdaminne*. Andra delen. Strengnäs 1898.

Hildebrand, B. E.: *Sveriges och svenska konungahusets minnespenningar ...* Del 2. Stockholm 1875.

Kungl. Södermanlands regementes historia. Utgiven av K. K:son och Erik Leijonhufvud. Del 1-3. Uppsala 1914-1919.

Ulf Nordlind Mynthandel AB. *Myntauktion, svenska mynt, medaljer och privatbanksedlar*. Lördag 26 november 2011, söndag 27 november 2011. Stockholm 2011.

Sergel, K.: *Kamratföreningar, plaketter och medaljer. Kungl Södermanlands regemente under 350 år*. Strängnäs 1977. *Svenskt Biografiskt Lexikon*. Artiklar.

Kapten Odelbergs medaljsamling skänktes till Nordiska museet

NÄR EN SAMLARE GÅR UR TIDEN uppstår ofta en del problem för de efterlevande. De vet inte vad som är värdefullt och inte vart de skall gå för att sälja samlingen till bästa pris. Kan någon ärva föremålen? Finns det något museum som kan ta hand om dem?

C. A. Odelberg. FOTO I OKÄND TIDNING.

Det senare hoppades fru Elise Odelberg (född Åkerman) när hon kontaktade Nordiska museet 1910. Hennes man, kaptenen C.A. Odelberg (1823-1910), hade avlidit vid 87 års ålder och han hade varit samlare under ett halvt sekel.

Kapten Odelberg hade skapat olika specialsamlingar, som till exempel en betydande medaljsamling med inriktning på personmedaljer. Den innehöll 2426 nummer (1452 av brons, 940 av silver, tre av guld och resten av andra metaller). Mycket var sällsynt. Han hade även samlat på det mesta som rörde mått och vikter.

Hans rikhaltiga samling av balansvågar från många länder innehöll en del intressanta föremål, såsom de fina små vågarna från 1730- och 1740-talen tillverkade av Stockholmsmästaren B. W. Meyer.

Donationen till museet innehöll vidare en talrik samling förenings- och ordenstecken men även en fullständig katalog som lär innehålla exakta uppgifter om vilka ordenssällskap med mera som respektive dekoration hänförde sig. Tyvärr har varken medaljerna, jetongerna, märkena eller förteckningen kommit till någon större användning under de närmare hundra år som museet varit ägare av materialet. Här finns mycket kvar att göra.

Fru Odelberg skänkte även bort ett betydligt antal avskrifter och handlingar rörande svenska hantverksyrken liksom skrifter om andra yrken. En hel del numismatisk litteratur följde med i gåvan. Samtliga handlingar och skrifter fördes till museets arkiv och bibliotek.

IW

När jag har en plåt at dricka – numismatisk betraktelse över Fredmans sång nr 56

Av Bo Gustavsson

Fredmans sång nr 56 med rubriken *Nota bene* (= Märk väl) innehåller en passus av numismatiskt intresse:

När jag har en plåt at dricka;
Nota bene godt renskt vin,
Och därtill en vacker flicka
Nota bene som är min;
Är jag nöjd af hjertans grund,
Nota bene blott en stund.¹

Välbekant må vara att man tar sig ett järn eller en blecka, men vad innebär det att ha "en plåt at dricka"? Den numismatiskt förfarne inser naturligtvis att det har med våra plåtmynt att göra.

Vad var det för en plåt Bellman hade? I en myntförordning från 1681 användes beteckningen *riksdalers-plåt* för 2 daler silvermynt i koppar. Senare har riksdalersplåt förenklats till *plåt*. Torgny Lindgren har i Myntkontakt 1977:9 och 1978:8 visat att plåt eller plåtsedel var den gängse benämningen på den sedel på 6 daler kopparmynt som utgavs mellan 1745 och 1776.² 6 daler kopparmynt var ju detsamma som 2 daler silvermynt. Vad som är mindre bekant är måhända att Bellman själv visar detta.

I *Ungdomsdikter* nr 30 – skriven senast 1766 – med rubriken *Bellman då han genom mycken letning fant en 6 Drs sedel owetande i taskboken avslutas verserna med *Hvad gagnar mig då väl min plåt?, Tolf öre blott quar på min plåt*, etc. Den senare versen visar Bellmans noggrannhet med detaljer och utgör för övrigt en nyttig räkneövning för den som vill lära mer om förhållandet mellan mark, daler, styver och öre.³*

Skål Kejsare, Kungar, och Furstar,
Från länsman till högsta Monark

Skål Kypare, gif nu metvurstar
Och bittert och spanskt för sex mark,
Och smör och bröd netto tre daler
En sup för tolf styfver med gråt
Hin håle jag ger slika baler;
Tolf öre blott quar på min plåt.

Genom att omvandla allt till öre kopparmynt kan man konstatera att Bellman räknade helt rätt. Han hade från början 6 daler km = 192 öre km. Räkningen belöpte sig på 6 mark km = 1½ daler km = 48 öre km + 3 daler km = 96 öre km + 12 styver = 12 öre sm = 36 öre km eller totalt 180 öre km. Alltså återstod 12 öre km.

Dikten avslutas med att Bellman försöker få ytterligare en sup för sina kvarvarande 12 öre km men blir för det skambudet avhyst. Supen kostade ju enligt normal prislista 12 styver = 12 öre sm = 36 öre km. Kyparen ansåg det väl vara för magstarkt att pruta ner det ordinarie priset 36 öre km till 12 öre km!

Alla som sysslar med 1700-talets numismatik vet hur svårt det kan vara att säkerställa vad som menas med en daler. Är det en daler silvermynt, en daler kopparmynt, en riksdaler och är det ett belopp i sedlar eller mynt som avses? Värdet varierar ju högst avsevärt! Ätminstone någon gång tycks det väl ändå som att Bellman med en daler menade en daler kopparmynt. I *Dikter till enskilda*, nr 67, med rubriken *I anledning af den förlust Herr Michelessi nyligen lidit genom Tjufvar*⁴ skriver han:

J en skrubb vid Baki tron,
bland krukor ock pocaler
Ligga fyratusen daler
Kring ett tärning-spel ...

Stölden refereras i *Dagligt Allehanda* den 13 januari 1773, där man

får klart för sig att det stals en sedel på 4 000 daler kopparmynt.

Här finns alltså ett gott bevis för att Bellman med plåt menar en sedel på 6 daler kopparmynt. Teoretiskt skulle sedeln kunna ha beloppet 6 daler silvermynt eller 6 riksdaler, men sedeln på 6 daler kopparmynt var den enda av dessa som hade ett förtryckt belopp och som det var rimligt att benämna *en 6 Drs sedel*. I annat fall bör man ha beskrivit den som en sedel på 6 daler. Daler var även vanligen detsamma som daler kopparmynt i Stockholm.

Plåten var alltså en sedel på 6 daler kopparmynt. Den hade Bellman "at dricka". Hur mycket gott rhenskt vin kunde man få för den summan? Det tycks inte som om Bellman själv redovisar detta någonstans.⁵

Gustaf Utterström lämnar i "Från vin till whisky" ur *Guldet i flaskan* en del uppgifter:⁵ År 1735 var priset på rhenskt vin 120-150 daler silvermynt per åm, det vill säga 2-2½ daler silvermynt per kanna eller 6-7½ daler kopparmynt per kanna. I Stockholms stads priskurant för 24 februari–2 mars 1752 betingade rhenskt vin 550-600 daler kopparmynt per åm och i en uppgift om leveranser till hovkällaren från 1765 anges priset per kanna till 623-71/48 daler silvermynt. Anders Tidström återger Malmö källaretaxa från 1756 i sin *Resa i Halland, Skåne och Blekinge*, varifrån man kan hämta uppgiften att ett stop rhenskt vin betingade 2 daler silvermynt, det vill säga 6 daler kopparmynt.⁶ Detta indikerar att Bellman kunde påräkna att få åtminstone 1 liter vin för sin plåtsedel.

Man kan väl anmärka att detta var i mesta laget för att få bra utbyte av kärleksstunden. Men det kanske är vår synpunkt – vi sena tiders barn

som inte är lika rutinerade vindrickare som Bellman? Dessbättre ger han själv besked på denna punkt. I *Bacchanaliska Qwäden* skriver han i dikt nr 11: "När Bacchus han unnar oss godt, så mäter han wällust med kanna; men qwarter är kärlekens mått".⁷ Bellman anser tydligen att det i samband med en kärleksstund är lämpligt att dricka en "qwarter" eller en åttontedels kanna, 0,326 liter, medan man för en ordentlig blecka kan tänka sig en kanna eller 2,6 liter. Detta rimmar dåligt med att han hade tre kvarter eller kanske ännu mer till förfogande i Fredmans sång nr 56.

En plåt var enligt flera källor den gängse taxan för att umgås en stund med en prostituerad. Även Bellman vet att informera om detta. I ett brev till Johan Fredric Granschoug på Odensviholm 1777 skriver Bellman:

*Farväl, ock tack för hvar dag i den stora verlden, för alla hurtiga ungarls-nöijen, för hvar bakanaliskt tummullt bland blixtrande glas ock surrande bouteljer; tack för hvar knuff i hyrvagnar, kurslädor ock flere slags åkedon; mycken tacksäjelse för godt sällskap hos den delen af det täcka Könet, som trippar trappa opp ock ner med hoglandsvin ock plåtsedlar under hiertklappning för Fader Trähand ock Benedictus.*⁸

Fader Trähand var polisbefäl och Magnus Benedictus entreprenör som åtog sig att svara för renhållningen på Stockholms gator. I sin tur engagerade Benedictus tukthusfångar, bland andra dem som var fasttagna för lösaktigt leverne. Det var givetvis bäst för flickorna att hålla sig undan för honom, liksom för Trähand, som inte tvekade att sätta fast dem som tillhörde det lätta gardet. De trippade upp och ner i trapporna med plåtsedlar, vilket man väl får uppfatta som ersättning för tjänster som de erbjudit gästande manliga kunder. Hoglandsvin är ett enkelt lantvin, mycket billigare än ett gott rhenskt, och det låter sig ju inte göra att trippa i trappan med flera liter enkelt vin som man fick för en plåt.

Johan Fredrik Granschoug – mottagaren av brevet – räknades till Bell-

mans dryckesbröder men lugnade sig sedermera och gav ut böcker i lant-hushållning samt medverkade vid bygget av Odensvi kyrka i Småland "vid vars invigning 1778 prydliga verser av G. upplästes".⁹

Men Bellman hänger sig också ibland till överdrifter. År 1764, då han bodde på Wisbohammars säteri nära Gnesta, skriver han i versform följande till sin vän Johan Fredrik Juslén, som var registrator i Stora Cancelliet:

Bror må tro,
nio-dalers-sedeln här gäller.
Jag kan Brudgum få bli
med femton Mamseller.
Kronans mynt har här sin halt,
polimeja
Håll caché, nämn ej för alt,
pytiheja.

Versen återges i *Dikter till enskilda*, del I, och har nr 8.¹⁰ "Håll caché" betyder "håll tyst" och "för alt" är en förkortning av "för allt i världen". Nio-dalers-sedeln syftar på en sedel med den förtryckta valören 9 daler kopparmynt. Att Bellman skulle kunna få tillträde till femton mamseller för en sådan sedel är orimligt. Inte ens om det hade varit en sedel på 9 daler silvermynt skulle det varit möjligt. Beloppet, som svarar mot 27 daler kopparmynt, är inte jämnt delbart med 15. Om sedeln mot förmodan skulle ha belupit sig på 9 riksdaler låter sig inte heller detta delas med 15 och dessutom är ju 27 daler silvermynt en alldeles för liten rabatt för att det ska vara något att skryta med. I en senare vers medger också Bellman: "*Håll caché, jag ljujer somt, pytiheja*". Brevet till Juslén skall alltså uppfattas som ett skämt och bör inte tas alltför bokstavligt.

Som kuriositet kan nämnas att *polimeja* och *pytiheja* kommer från en visa som Jeppe i *Jeppe på Berget* (1724) sjöng hos Jakob Skomakare. Den elaka hustrun Nille hade skickat med Jeppe 12 skillingar för att köpa grönsåpa. När han passerar Jakob Skomakares bod, där det även serveras förfriskningar, diskuterar han med sig själv om han borde titta in och

Bellmans morgonsup.
Av J. T. Sergel (1740-1814).

dricka för en skilling brännvin. Så sker! Han försöker få kredit som inte beviljas. Det visar sig att han bara har en tvåskilling och ingen växel. Jakob påstår att han inte har det heller och utgången av detta känns given. Jeppe dricker för två skilling!

Efter denna inledning anser Jeppe, livligt stöttad av Jakob att han bör dricka för två skilling till. Brännvinet gör verkan och Jeppe sjunger:

Liten Kirsten och herr Peder,
de satt till bords, peteheja,
där fälldes så mångt skammeligt
ord, polemeja ..."

Jeppe beställer för ytterligare fyra skilling och efter en stund påstår han att han har åtta skilling kvar. Hur detta går ihop avstår jag från att reda ut. Han fick tolv skilling med sig, har druckit för åtta och har åtta kvar! Är detta ett numismatiskt problem, ett matematiskt problem eller ett missbruksproblem? Nåväl, Jappes besök slutar med att han blir utkastad, då han vill dricka ännu mer – på kredit. Parallellen med Bellmans *Ungdomsdikter* nr 30 är uppenbar.

Bellman hade alltså en sedel på 6 daler kopparmynt, vilket enligt hans egen uppfattning svarade mot alldeles

för mycket vin för att kärleksstunden därefter skulle få sin rätta inramning. Kan det ha varit så att sedeln skulle användas till att betala den vackra flickan enligt den normala taxan?

Det visar sig att det finns en tidigare version av Fredmans sång nr 56. Den inleds på följande sätt: "När jag har en plåt och dricka ...".¹¹ Kanske var det så att han redan hade dricka med sig och att plåten var avsedd för flickan. Då stämmer ekvationen. Mängden vin behöver ju inte anges särskilt om det nu var självklart att det var en kvarter som ju enligt honom själv var "kärlekens mått". Nåja, tolkningen är inte självklar, men det blir i vart fall en illustration till hur numismatiken kan ställas i litteraturanalysens tjänst!

Och skulle detta inte vara sant så må det tillåtas att citera salig Bellman:

*Håll caché, jag ljuger somt,
pytiheja!*

Litteratur

Bellman, C. M.: *Bacchanaliska Qwäden och en Stuf Rim*, Stockholm, Bellmansällskapet 1925.

— *Dikter till enskilda*, I, Stockholm, Bellmansällskapet 1942.

— *Dikter till enskilda*, II, Stockholm, Bellmansällskapet 1950.

— *Ungdomsdikter*, I, Stockholm, Bellmansällskapet 1980.

— *Fredmans sånger*, Stockholm 1791.

— *Fredmans sånger*, 2, Stockholm, Norstedts 1992.

Dagligt Allehanda.

Lindgren, T.: "Hur mycket var en plåt? Hur mycket var en dubbel slant? En räkneövning för sena tiders barn". *Myntkontakt* 1977:9 s. 4-5.

— Svar i Frågespalten, *Myntkontakt* 1978:8 s. 216f.

Nathorst-Böös, E.: Hade jag en plåt att dricka ... *Remissan* 1965 s. 13-15.

— Bellman och pengarna. *Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad* 1982:7 s. 130-189.

Tidström, A.: *Resa i Halland, Skåne och Blekinge år 1756*, Lund 1891.

Utterström, G.: "Från vin till whisky", ur *Guldet i flaskan*, Stockholm 1967, s. 36-145.

Noter

¹ Bellman 1791, s. 136.

² Lindgren 1977, 5-6, och Lindgren 1978, s. 219.

³ Bellman 1980, s. 73. Se även kommentaren på sidorna 133-137.

⁴ Bellman 1942, s. 151.

⁵ Utterström 1967, s. 97, 100, 102.

⁶ Tidström 1891, s. 32.

⁷ Bellman 1925, s. 22.

⁸ Bellman 1950, s. 116. En *kurslåda* är en täckt släde.

⁹ Bellman 1950, s. 134.

¹⁰ Bellman 1942, s. 25.

¹¹ Bellman 1992, s. 346.

Bo Gustavsson har tidigare skrivit om medaljer och medaljkonstnärer i Göteborgs Numismatiska Förenings serie av småskrifter: Pehr Dubb, Karl Hultström och Johan Frans Podolyn.

När Che Guevara blev centralbankschef på Kuba

I SNT 2011:7 har Ian Wiséhn skrivit en trevlig artikel om ett numismatiskt besök från Kuba och om ett intressant objekt från ön i KMK:s samlingar. Hastigt berörs även att en av Fidel Castros närmaste män – den legendariske *Commandante* Ernesto Guevara – efter revolutionen blev chef för Kubas centralbank och som sådan signerade landets sedlar med sitt *nom de guerre* "Che" (argentinsk slangin-terjektion, ungefär "kompis").

Hur det gick till när Che Guevara blev centralbankschef är nog inte allmänt känt. Han hade ju inga som helst formella kvalifikationer för posten. Che föddes 1928 i Rosario, Argentina, och avlade 1953 läkarexamen i Buenos Aires. År 1955 träffade han Fidel Castro i Mexiko och Che kom därefter att tillhöra den kubanska revolutionens centralgestalter. Knappt fyra år senare flydde diktatorn Batista och Castro och hans närmaste män övertog makten. Det gällde nu att snabbt få kontrollen över förvaltningen och besätta alla nyckelposter.

Hur det gick till när centralbankschefen skulle utses berättar den mång-

åriga sovjetiske utrikesministern Andrej Gromyko i sina memoarer, som publicerades strax innan kommunismens fall. Che talade nämligen vid ett tillfälle själv om för Gromyko hur utnämningen gick till:

"Efter det att Batista hade störtats och makten övergått till folket, träffades vi ledande aktivister tillsammans med Fidel så att han kunde fördela ansvaret mellan oss. När vi kom till vem som skulle handha ekonomin, frågade Fidel: vem av er kamrater är en *economista*?" Che gjorde en konstpaus. "Jag tyckte att han sade: vem av er kamrater är en *comunista*? Så omedelbart ropade jag: "jag är det!", varpå Fidel svarade, "OK, du tar hand om ekonomin".

Gromyko skriver att han skrattade högt när Che berättade detta – "stenansiktet" hade humor trots allt – och han fortsatte: "När missförståndet hade retts ut var det för sent; det fanns inga andra jobb kvar".

Senare blev Che industriminister, en post han innehade åren 1961-1965. Den rastlöse yrkesrevolutionären tröttnade dock till sist på att sitta bakom ett skrivbord och 1967 ändade han sitt liv – som sig bör – i väpnad kamp mot regimen i Bolivia.

Bengt Hemmingsson

Källa

Gromyko, A.: *Memoirs* (Doubleday, New York 1989) s. 183-184.

Myntklubben Skilling Banco

Linköping
www.mksb.se

SELINS MYNTHANDEL AB

Mynt Sedlar Medaljer
Ordnar Nålmarcken

Öppettider:
Vardagar 10.00 – 18.00
Regeringsgatan 6
111 53 Stockholm
Tel. 08-411 50 81
Fax. 08-411 52 23

Djurgårdspollett från 1774

DJURGÅRDEN I STOCKHOLM är på många sätt en märklig park. Bland mycket annat så finns här ett av Europas vackraste bestånd av ekar. Allt sedan Gustav I Vasas tid har parken stått under kunglig förvaltning. Sedan mitten av 1600-talet har Djurgården varit kunglig jaktpark. Under 1700-talet förändrades många stockholmares liv – det började nämligen då finnas plats för en sysslolös fritid. Djurgården fick alltmer karaktären av ett nöjes- och förlustelseområde. Det blev en plats som man till och med kunde tänka sig betala för att få besöka.

En vanlig fredagseftermiddag i september ringde man från Kungl. Myntkabinettets entré och meddelade att en person kommit för att visa upp ett föremål. Detta är något som händer relativt ofta och vanligtvis rör det sig om en tysk inflationssedel eller några slitna kopparmynt. Men den här gången var det annorlunda. Den trevlige mannen i entrén hade med sig något som vi inte tidigare sett.

Föremålet hade Djurgårdsanknytning och inlämnaren kom själv från Djurgården – född i Djurgårdsstaden. Inlämnaren berättade att när hans morfar, J. Edvard Magnusson, år 1924 var med och rev de gamla båtsmansstugorna vid dåvarande Djurgårdsslätten 88, tog han bland bråten tillvara en papperspollett som han fann både fin och intressant. Han måste också ha förstått att föremålet var av en alldeles speciell natur.

Det rörde sig om en inträdesbiljett till Djurgården, den äldsta bevarade vi känner till. Polletten, som vi brukar benämna denna typ av biljett, består av ett rött lacksigill med stämpel från 1774. Sigillet ligger på ett spelkortslikaande, vackert mönstrat pappersark, 60x45 mm. Egendommeligt nog har pappen två ”baksidor”, vilket ju inte spelkort har. Kan det vara så att papp-underlaget tillverkades speciellt för polletterna av samma goda kvalitet som för spelkorten?

På kortets baksida står skrivet med

Papperspollett gällande inträde till Kungliga Djurgården för två personer år 1774.

bläck att biljetten har nummer 30 och gäller för två personer. Man kan därför anta att minst trettio sådana polletter tillverkades 1774. Stämpelns text lyder:

**KONGL
DIURGORDS
ANTR/E-/PENALS
POLLET
1774**

”Antr” gissar vi står för entré, som ibland har stavats ”antré” (belagt 1699). Det ord som ses därefter och slutar på ”enals” har vi däremot svårt att avgöra men tror att det ska vara ”penals”.

Ända sedan 1766 avkrävdes allmänheten en så kallad grindpenning för inträde på Djurgården. Flera portar och grindar fanns förstås på vägen till Djurgården. Bland annat genom Blå portarna vid Lejonslätten samt i änden av Allmänna gränd (själva gatan var öppen för allmänheten), där grinden åtminstone 1846 benämndes ”Runstycksgrinden” syftande på avgiften in till Kungliga Djurgården. Avgiften vid Runstycksgrinden upphörde för fotgängare 4 oktober 1862.

För fordon, häst och vagn, gällde avgift till hösten 1877. En av de många grindarna fanns vid Ropsten och kallades ”Ropeport”. Ytterligare en grind var placerad väster om Björnåset i nuvarande området Fiskartorpet.

Inträdesavgiften, eller grindavgiften, var låg. På 1800-talet var den endast ett runstycke per person, det vill säga inte mer än 1/12 skilling. Vågar man sig på en gissning så kan polletten från år 1774 motsvara 1-2 öre kopparmynt i reda pengar.

FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.

IW & MGL

VÄLKOMNA TILL

**Kungl. Myntkabinettets
museibutik**

Slottsbacken 6

Gamla Stan

Stockholm

Tel.: 08-5195 53 04

konferens.butik@myntkabinettet.se

Skattkamarbesök på Kungl. Myntkabinettet

DEN 3 MAJ FÖRRA ÅRET samlades en entusiastisk skara SFHV-medlemmar (Svenska Föreningen för Historiska Värdepapper) och andra intresserade på Kungl. Myntkabinettet i Stockholm. Hägrade gjorde en exklusiv inbjudan att bese speciellt museets underjordiska valv och förevisas ett urval av samlingarnas klenoder.

Under vänlig och informativ vägledning av museichef Ian Wiséhn och medarbetare gjordes en översiktlig introduktion av aktiebrevens tillkomst och utveckling, förevisades avdelningen för dokumentation med fotoateljé och bibliotek samt några utställda exemplar av de tidigaste versionerna av äldre aktiebrev.

I rask takt leddes gruppen sedan ett antal meter ner i underjorden via hiss och välbyggda rustika rum och korridorer till ett formidabelt *walk-in*-valv med såväl vattentäta skott som temperatur-, fuktighets- och tryckreglerad inre miljö. Denna imponerande skyddande skrud förvaltar de systematiska samlingarna som härstammar från de tidigaste insamlingsinitiativen från sent 1500-tal och tidigt 1600-tal under vår förste riksantikvarie Johannes Bureus ledning. Därefter – och speciellt sedan Karl XI:s tid – har samlingarna varit en kunglig angelägenhet och utvecklats genom gåvor och förvärv till referenssamlingar som på många områden är världsledande.

Den svenska aktiedokumentssamlingen torde tillhöra den fylligaste och mest allsidiga källan till vår kunskap om dessa ekonomiska dokument utveckling, grafiska tekniker och utgivarnas bakgrund. Ur särskilt ändamålsenliga skåp liknande arkiv för kartor drogs underhand fram exempel på världsberömda aktiebrev, till vilka naturligtvis räknas handelskompaniernas samt Kreugers aktiebrev med flera. Motivaktier är populära bland samlare och de tidigaste järnvägsaktierna från 1850-talet tilldrog sig berättigat intresse och ledde också till en diskussion om exakt när det första järnvägsaktiebrevet är utgivet. Denna definitionsfråga lär följas upp.

SFHV-medlemmar på besök i Kungl. Myntkabinettet.

FOTO: WERNER STENSGÅRD.

Bland pappersdokumenten lockades besökarna av de beredskapssedlar från 1940-talet som funnits framtagna men aldrig brukats. Dessa observerade Ian Wiséhn hos Riksbanken för några år sedan och tillsåg klokt nog att omhänderta dem samt publicera deras förekomst. Risken hade annars varit omedelbart överhängande att de skattat åt förgängelsen som makulatur!

Visningen avrundades med exempelvisning av mynt ur de systematiska samlingarna som förvaras i dessa valv. Det är en inventerares dröm med utmärkt ordning och reda! Rutiner finns också för hur objekt ska hanteras och dokumenteras när det utlånas för studier, fotografering eller utställnings syften. Alla skattebetalare, och andra medborgare med för den delen, är ju delägare av denna nationalskatt och det är en otrolig upplevelse att kunna få se i stort sett vilket svenskt mynt som helst. Många av de senare seklets

mynt är ju dessutom i perfekt skick eller nära på, tack vare regleringen av pliktexemplar som myntverket skulle förse statens samlingar med.

Det var en tacksam besöksgrupp som efter några timmars idogt besiktigande och samtal nöjda kunde dra sig tillbaka med många vackra sinnesbilder på näthinnan och minnesbilder som komplement till det egna numismatiska nyttobiblioteket.

I Kungl. Myntkabinettets museibutik kan man följa nyutgåvorna bland relevant litteratur och även diskutera antikvariska böcker med museets intresserade och kunniga medarbetare. Där finns en härlig symbios att tillvarata och vårda mellan föreningen och museet. Och det tackade SFHV:s ordförande John Örtengren för.

Per-Göran Carlsson

Artikeln har tidigare varit införd i *Historiska Värdepapper* 2011:3.

HÅKAN WESTERLUND MYNTHANDEL

**KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR • MEDALJER**

Olympiska föremål

Vasagatan 42
111 20 STOCKHOLM
Tel. 08-411 08 07

Öppet: måndag-torsdag 11-13

ULF NORDLIND MYNTHANDEL AB

Karlavägen 46
Box 5132 • 102 43 Stockholm
Tel. 08-662 62 61
Fax 08-661 62 13

**KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR
MEDALJER • ORDNAR**

*Lagerlista över svenska personmedaljer
och numismatisk litteratur*

www.nordlindsmynt.se

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

REGISTER 2011

Artiklar och notiser

	Nr	Sid.
Björk, Jan-Olof		
Dansk Numismatisk Förening – 125 år	1	10-12
Kenneth Jonsson tilldelad Gustaf VI Adolf-medaljen (<i>Personalia</i>)	2	42
Nordisk Numismatisk Unions möte 2010 i Köpenhamn (& <i>Magnus Wijk</i>)	4	88-89
Bertil Wennström 1928–2011 (<i>Personalia</i>) (& <i>Rickard Johansson & Ingvar Theander</i>)	7	165
Carlberg, Dan		
Sten Törngren 90 år (<i>Personalia</i>)	1	12
Myntets dag 2010 (& <i>Ingemar Svenson</i>)	2	37-38
På auktion i österled	4	90
Carl-Axel Lindblom 90 år (<i>Personalia</i>)	6	141
Carlsson, Per-Göran		
Gustav III:s medaljhistoria – en kompletterande observation	2	40-41
Auktionsreferat – Samling Bonde del 6	5	101-105+omslag
Castenhag, Lennart		
10 öre 1744 i mässing – av Claes Holm?	1	19
Elfver, Frédéric		
Anders Frösells numismatiska bibliotek – försäljningen 2010 [Auktion]	4	86-87
Eriksson, Annika		
Carl Fredrik Fredenheim, museiman och samlare (& <i>Ylva Larsson</i>)	5	110
Golabiewski Lannby, Monica		
Blind positivspelare fann stor silverskatt	1	19
Indragna gubbar 1881	2	31
Brunnslocken – de allra sista öresmynten?	2	31
En undantagsmans blå och gula banknoter	2	43
Rysk pollett	2	43
Hedda, lumpsamlerska på Hargs pappersbruk	3	59
De märkliga fynden i Västannortjärn	4	76-80
Håll sparbössan blank	4	80
Fler femöringslock	4	80
Sköna sedlar (<i>Nya mynt och sedlar</i>)	4	90
Död bryggare bjöd på öl	5	105
Myntverket i Eskilstuna läggs ner helt	5	107
Polletter i daglön	5	111
Gunnar Ekströms stiftelses gåvor till Kungl. Myntkabinettet 2005–2010 (& <i>Eva Wiséhn</i>)	6	130-133
Rockebro offerkälla	6	137
Plåtmynt under enbuske i Värmland blev tefat	6	141
Linnéanska sällskapet i London	6	142
Kaffé och kistebrev	7	155+omslag
Bunkrade kopparmynt (<i>Pressklipp 1988</i>)	7	164
Förnämliga regentporträtt på våra mynt	8	172-179
Vem var C. W. D.? (<i>Pressklipp 1889</i>)	8	179
Oväntad myntskatt	8	183
Visa tillägnad N. L. Rasmusson [1970]	8	187
Lyckosedlar	8	189+omslag

Gunnarsson, Bo		
Mynthandlare i Kina	2	32-34+omslag
Oansenlig men rar – En ovanlig grupp imitationer av Knut den Stores <i>Quatrefoil</i>	6	125-129
Heijne, Cecilia von		
Sveriges Mynthistoria Landskapsinventeringen – nu på nätet	5	108
Baltiska 1600-talsmynt i skräpkorg	5	108
Hemmingsson, Bengt		
Gustav III:s medaljhistoria – några bibliografiska notiser	1	5-9
Göteborgs Handelskompani och 1876 års järnvägslån	7	154-155
Gorius målare – den förste till namnet kände myntgravören i Sverige	8	180-181
Hernqvist, Thomas		
Invigningen av ryttarstatyn över Karl XIV Johan i Christiania 1875	7	160-161
Holmén, Bengt		
Gunnar Holsts prisedalj 2011 [Mark Blackburn] (<i>Personalia</i>)	8	188
Huggert, Anders		
Mynt funna på kyrk- och marknadsplatsen Årsilla i Ångermanna lappmark	8	182-183
Johansson, Martin		
Gustav III:s medaljhistoria – tryckplåtarna	3	67
Ordning och reda i KMK:s sedelsamling	4	81
Gunvor Svensson Lundqvists kvarlåtenskap på Kungl. Myntkabinettet	6	136-137+omslag
Johansson, Rickard		
Bertil Wennström 1928–2011 (<i>Personalia</i>) (& Jan-Olof Björk & Ingvar Theander)	7	165
Kampmann, Ursula		
Künker: Auktionsrekord för Sverige. Med ett pris på 260 000 euro slår Kristinas 6-dukat allt ...	6	134-135
Lagerqvist, Lars O.		
Stiftelsen Erik Lindbergs fond (<i>Personalia</i>)	4	85
Julius Haganders samling del 2	5	107
En märklig förfälskning	5	109
Larsson, Ylva		
Carl Fredrik Fredenheim, museiman och samlare (& Annika Eriksson)	5	110
Olsson, Sven-Erik		
Numismatisk frågesport vid SNF:s julfest 15 december 2010 (& Magnus Wijk)	1	18
Petterson, Claes		
Handelskrig? Falskt mynt i Jönköping	5	106-107
Serrestam, Sonny		
Häradsskrivarens fribiljett	6	129
Stam, Anders		
Pollettillverkaren Alfr. Söderkvists Skylt- & Stämpelfabrik, Horndal	7	149-154
Stridsberg, Evert		
SNF:s årsmöte 2011 (& Björn Wikström)	7	161-162
Sundquist, Torbjörn		
Konstnärsparets skådepenningar. Medaljer över Sophia Elisabet och Elias Brenner	3	52-57+omslag
Svenson, Ingemar		
SNF:s föreningskväll den 27 oktober 2010	2	36
Myntets dag 2010 (& Dan Carlberg)	2	37-38
MISAB 3 [Auktion]	4	84-85

SNF:s föreningskväll 23 februari 2011	5	115
MISAB 4 [Auktion]	6	138-139
SNF:s föreningskväll den 27 april 2011 handlade om förfalskningar	7	164
Svensson, Roger		
Dags att vidga vyerna inom numismatisk forskning (<i>Debatt</i>)	8	184-185
Talvio, Tuukka		
Den finska Brenner-jetongen från 1997	5	111
Theander, Ingvar		
Bertil Wennström 1928–2011 (<i>Personalia</i>) (& <i>Jan-Olof Björk & Rickard Johansson</i>)	7	165
Thelin, Bernt		
Polletter från Bergman Hummel & Co och handelsboden i Karlsborg 1892	3	60-61
Wettmark, Martin		
50 öre med hög kant	7	155
Wihlander, Johan		
Lätt att bygga eget stativ för myntfoton	8	189
Wijk, Magnus		
Numismatisk frågesport vid SNF:s julfest 15 december 2010 (& <i>Sven-Erik Olsson</i>)	1	18
Sven Svenssons samling – målgång	2	28-31
Rätt till kakor ... [Rättelse Numismatisk frågesport]	2	35
Nordisk Numismatisk Unions möte 2010 i Köpenhamn (& <i>Jan-Olof Björk</i>)	4	88-89
Wikström, Björn		
SNF:s årsmöte 2011 (& <i>Evert Stridsberg</i>)	7	161-162
Wiséhn, Eva		
Vårfest på Skansen resulterade i nationaldag	4	83+omslag
Gunnar Ekströms stiftelses gåvor till Kungl. Myntkabinetten 2005–2010 (& <i>Monica Golabiewski Lannby</i>)	6	130-133
Fler medaljer över Carl von Linné och heliga Birgitta	6	142
Wiséhn, Ian		
Lidingö – aktiebrev, broavgift och spårvagnsbiljetter	1	13-16+omslag
Historien om det förfälskade dollarmyntet – amerikansk reklam från 1889	2	35
Kolpolletter från Mackmyra i Gästrikland	2	40-41
En matpollett från Forsbacka bruk	3	57
Den svenska sedeltillverkningen omkring 1950	3	58-59
En korg med minnen från Artur Hazelius tid	4	82
Myntpåse blev puderpåse	6	133
Vackra Leonor Molina prydde revolutionärt mynt från Kuba	7	158-159
När alla utländska tillgångar och skulder skulle deklarerats	8	179
Sedelförfalskarnas konung – J.A. Skog	8	188
Utan angiven författare		
Falskmynt av träbitar, tenn, bly och krita (<i>Pressklipp 1894</i>)	1	9
”Egendomlig” fransk pollettsamling (<i>Pressklipp 1887</i>)	2	38
Skansens vårfest (<i>Pressklipp 1894</i>)	4	83
Förtjänst i krisch (<i>Pressklipp 1911</i>)	4	85
Insatta korvören (<i>Pressklipp, Albert Engström, 1911</i>)	4	85
Anrik förening (<i>Pressklipp 1887</i>)	4	91
Raka rör med pollett (<i>Pressklipp, Albert Engström, 1911</i>)	5	107
Ian Wiséhn 60 år (<i>Personalia</i>)	6	140
Sedeltävlingen [Riksbanken]	7	159

NYTT OM BÖCKER – RECENSIONER – BOKTIPS

	Nr	Sid.
Bergström, C. (red.): För efterkommande. Kungl. Vetenskapsakademiens medaljer 1747-2007. 2010. (Kjell Danell)	3	66
Falskmyntarna. DVD/dramafilm. Regi: Stefan Ruzomitzky. 2007. (Bengt Hemmingsson)	2	38-39
Harlitz, E.: Urbana system och riksbildning i Skandinavien. En studie av Lödöses uppgång och fall ca 1050-1646. 2010. (Rune Ekre)	8	186-187
Huletski, D.: Russian Wire Coins 1533-1645. 2011. (Per Larson)	7	162-163
Kaldén, E.: Lea Ahlborn. Kunglig mynt- och medaljgravör. 2011. (Lars O. Lagerqvist)	5	112-113
Kampmann; U.: Im Schatten der Adler Roms. Münzen der Republik aus der Sammlung Kurt Wyprächtiger. 2011. (Harald Nilsson)	7	163
Samlad glädje 2009. Numismatiska Klubben i Uppsala 1969-2009. 2009. (Sonny Serrestam)	4	91
Skripunov, A. V.: Variantförteckning:Drottning Kristinas 1/4 öre 1633-1654. 2008. (Bengt Hemmingsson)	6	140
Talvio, T.: Antellin rahakokoelman ruotsalaisten rahojen luettelo – Förteckning över Antellska myntsamlingens svenska mynt. Kristina ja Kaarle X Kustaa – Kristina och Karl X Gustav 1632-1660. 2009. (Frédéric Elfver)	1	17

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

presenteras även på Svenska Numismatiska Föreningens och Kungl. Myntkabinettets hemsidor: www.numismatik.se respektive www.myntkabinettet.se

Den tryckta tidskriften kommer ut första veckan i februari – maj, september – december. På hemsidorna kan man sedan ta del av SNT i lågupplöst pdf-format.

1/12 sida
47x50
mm:
250 kr

1/8 sida
72x50
mm:
350 kr

1/6 sida
47x105
mm:
400 kr

1/4 sida
72x105
mm:
600 kr

1/2 sida
151x105
mm:
1.200 kr

Helsida
151 x 214 mm:
2.000 kr
2:a och 3:e
omslagssidan:
2.500 kr
4:e omslagssidan:
5.000 kr

Annonser på årsbasis får 20 % rabatt.

Kontakta föreningens kansli,
e-post: annons@numismatik.se; monica@numismatik.se

Annonstopp senast den 1:a i månaden före utgivning.

Enskilda SNF-medlemmar erbjuds gratis annons med högst tre rader att köpa, sälja eller byta samlarobjekt.

Annonser som inte är förenliga med SNF:s, FIDEM:s och AINP:s etik avböjs.

MISAB 5

DEN SENASTE TIDEN har präglats av oro i världsekonomin, experter har varnat för en stundande recession. Myntmarknaden verkar inte ha påverkats i någon nämnvärd omfattning. MISAB:s femte auktion, helgen 10-11 september förra året, gav lugnande besked, de senaste årens högkonjunktur på myntfronten håller i sig. Omsättningen på auktionen blev nästan sex miljoner, ett snitt på cirka 4 000 kr/utrop.

Under lördagen såldes utländska mynt, litteratur och en större samling sedlar. Sedlarna presenterades i en egen katalog, vilket är ovanligt och en omständighet som säkert också gav denna samling extra uppmärksamhet. Dyrast av de 245 sedlarna blev inte oväntat nr 27, en 3 1/3 riksdaler banko 1857, för 88 000 kr (50 000). Många trevliga utländska mynt såldes, däribland en mycket bra samling norska mynt

Söndagen ägnades helt åt svenska objekt. MISAB blandade i katalogen mynt med medaljer och polletter på ett smakfullt sätt. Nr 816, en praktfull medalj i toppkvalitet till minne av drottningens trontillträde och slaget vid Femern 1644, blev auktionens dyraste objekt och såldes för 116 000 kr (50 000). En trevlig kopparpollett (nr 1032) från Avesta "fri fart över älvbron" bytte ägare vid 5 000 kr (1 500).

MISAB har sedan den första auktionen (Frösell) skämt bort medeltidssamlare med många och trevliga mynt, så även vid denna auktion. Bäst betalt blev det för: nr 552, penning, Olof Skötkonung (SMH 225), 1/1+

Nr 699. Gustav II Adolf.
Stockholm. 2 riksdaler 1633. Åtsida.

(bucklig), 15 000 kr (5 000); nr 553, penning (brakteat), Karl Sverkersson, Lödöse?, 01, 22 000 kr (5 000); nr 554, penning, Erik Eriksson, Lödöse, 1+/01, 23 000 kr (10 000) och nr 562, obol (1/2 penning), Birger Magnusson, okänd myntort, 1?/1, 32 000 kr (20 000).

Ännu en gång hade MISAB lyckats få fram två halvdalermünt till försäljning. Lika många som vid auktion 4. Just halvdalermünt har saknats i många stora samlingar som sålts. Att dessa rara mynt uppskattas av samlare visar tydligt slutpriserna på de båda auktionerna. På auktion 5 såldes nr 606, 1568, för 112 000 kr (50 000) och nr 623, 1576, för 84 000 kr (40 000). MISAB hade till auktion även fått in många andra bra mynt i mellanstorlek. Två mynt som kostade köparna hela 72 000 kr per styck var nr 624, 2 mark 1590, och nr 1036, 4 mark 1720.

Ett riktigt praktmynt, 2 riksdalern 1633 (nr 699) i kvalitet 1+ betalades

Streiff, Gustav II Adolfs häst, kan beskådas uppstoppad på Livrustkammaren i Stockholm.
FOTO: GÖRAN SCHMIDT, LIVRUSTKAMMAREN.

med moderata 40 000 kr (30 000). Myntet visar Gustav II Adolf till häst. Hästen är troligen kungens favorit Streiff, som var med kungen den ödesdigra dagen i Lützen 1632 och som då också träffades av fiendens kulor. Streiff avled året efter, blev uppstoppad och har sedan 1600-talet varit utställd i olika sammanhang. I dag finns kungens häst att beskåda på Livrustkammaren i Stockholm. Streiff pryder också Livrustkammarens logotype. Intressant ur numismatisk synvinkel är det pris kungen betalade för Streiff, 1 000 riksdaler. En enorm

Nr 1032. Polletten berättigade till fri överfart över Dalälvsbron.

Nr 623. Johan III. Stockholm. 1/2 daler 1576.

Nr 726. Gustav II Adolf. Säter. 1 öre.
Valsverksprägla klipping. Åtsida.

Nr 1114. Fredrik I.
Lantgrevskapet Hessen. Taler 1733.

Nr 735. Gustav II Adolf.
Nyköping. 1 öre 1627. Åtsida.

Nr 1002. Karl XII. Stockholm.
1 mark 1716.
Provmynt i koppar.

Nr 1484. Gustav VI Adolf.
50 öre 1951.
Provmynt i silver.

summa i början av 1600-talet. Beloppet var exempelvis 10-15 gånger högre än vad en normal häst kostade och motsvarade exempelvis trettio årslöner för en ung målare.*

Flera trevliga kopparmynt från Gustav II Adolf och drottning Kristina bytte ägare. En variant som katalogförfattarna missat var nr 726, ett öre klipning 1626. Visserligen kommenterades fränsidan som "ett kuriöst exemplar där fränsidans krona sammanfaller med pilspetsarna". Men åtsidan var betydligt intressantare GA(R). R:et för Rex saknas, gravören har helt enkelt missat att punsa in R:et i myntbilden på valsen.

Ett vackert Nyköpingsöre 1627, nr 735, med den mycket ovanliga kronan med rak kronbotten såldes för 27000 kr (3000) och nr 778, ett toppexemplar av Kristinas Säter-öre 1638 utan voluter, för 24000 kr (8000). Nr 911, 1 öre Avesta 1684, uppmärksammades lite extra av auktionsutroparen. Nu var det inte objektet i sig som tilldrog sig intresse utan utropsnumret "9 11". Detta på tioårsdagen av den tragiska händelsen i New York 2001.

I kategorin provmynt och avslag bör nr 1002, 1 mark 1716 präglad i koppar, omnämnas. Varför myntet tillkommit är okänt. En teori som framförts är att detta kan vara ett provmynt. Myntet budades upp till hela 12 500 kr (1 500). Ett obestridligt provmynt däremot är femtioöringen från det – för oss intresserade av svenska mynt – omöjliga året 1951 nr 1484, 16 500 kr (1 500).

För samlare av mynt från perioden 1730 till 1751, när Fredrik I var regerande lantgreve av Hessen Kassel,

var det rena julaftonen. Vanligtvis brukar auktioner visa upp ett eller ett par Hessen-Kassel-mynt. På MISAB bjöds inte mindre än 22 mynt ut, inkluderat nr 1112, den svåra dukaten 1731, som gick för 30 000 kr (8 000) och nr 1114, ett toppexemplar av den rara talern 1733 (tillika katalogens omslagsmynt). Efter en långdragen budgivning stannade talern på 110 000 kr (50 000). Även bland de små valörerna 8 albus och nedåt fanns flera riktigt fina och svåra mynt. Överlag betalades dessa Hessen-Kassel-mynt bra. Priset på dukaten 1731 hade mer än fördubblats sedan senaste försäljningen på en av Bondeauktionerna.

För den som vill studera auktionen noggrannare finns kataloger till samtliga MISAB-auktioner och slutprislister att ladda ner från MISAB:s hemsida www.myntauktioner.se, en hemsida som under sommaren har fått en välbehövlig uppfräschning. Auktion 6 kommer att hållas i mars 2012. Om det också blir en tvådagarsauktion återstår att se.

Till angivna slutpriser tillkommer köparprovisionen 18,75 procent.

MYNTFOTON: MAGNUS WIJK.

Ingemar Svenson

* Kungliga Livrustkammaren, <http://lrk.lsh.se/>

LUNDS MYNTHANDEL

KÖPER och SÄLJER
BYTER och VÄRDERAR

MYNT och SEDLAR
TILLBEHÖR och LITTERATUR

GRATIS LAGERLISTA
(uppge samlarområde)

Klostergatan 5, 222 22 LUND
Tel. och fax 046-14 43 69
e-post: siv-gunnar@swipnet.se

Strandbergs Mynthandel & Aktiesamlaren AB

Värderar, köper och säljer
mynt, ordnar, medaljer, aktiebrev,
sedlar, äldre handlingar m.m.

www.aktiesamlaren.se

Arsenalsgatan 6 • Box 7377 • 103 91 Stockholm
Tel. 08-611 01 10 • Fax 08-611 32 95

Korpa och hacka inte samma sak

SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKENS fina och mycket läsvärda jubileumsbok från 2006 – *SEB, 150 år av förändring* av Petter Karlsson – innehåller en mycket trevligt framställd ekonomisk-historisk berättelse över dessa gångna år.

I kapitlet "Bank är människor" berättas om en reklamkampanj som banken hade i slutet av 1940-talet. Helt klart är att var och en är bäst på sitt, en bank ska sköta pengar och inget annat. Folkliga benämningar är inte deras område. "Skomakare, bliv vid din läst" lyder ett ordspråk.

Redskapet på bilden här nedan som mannen (iklädd kavaj, vit skjorta, slips och hatt) bär över axeln är en korp och inget annat. Att korpa (= stjäla något på ett rovgirigt sätt) är inget som banker ska ägna sig åt. En hacka däremot kan man gott ta emot varje månad, det borde vara varje banks önskedröm. Särskilt en rejäl sådan, för utan det lilla ordet rejäl betyder hacka ett lågt belopp eller ett spelkort av låg valör.

Däremot kan man hacka med en korp, vilket benämns att korpa.

MGL

SEB:s marknadsföringskampanj i slutet av 1940-talet blev mycket uppmärksam tack vare den lilla fadäsen. Ur SEB 2006. SKANNAD AV MGL.

SNF:s förtjänstmedalj uppdaterad

Svenska Numismatiska Föreningens förtjänstmedalj mäter 33 mm i diameter och väger 25 g. Här ses den förgyllda versionens båda sidor.

FOTO: FÖRFATTAREN.

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGENS förtjänstmedalj tillhör den kategori belöningsmedaljer, som allmänt kallas halvofficiella och som med tillstånd från H. M. Konungen får delas ut med dennes porträtt, namn och titel. SNF erhöll H. M. Konungens medgivande 1976 och delar privilegiet att få utdela sådana medaljer med de kungliga akademierna samt föreningar såsom exempelvis Patriotiska Sällskapet och Röda Korset.

Förtjänstmedaljen utdelas av SNF:s styrelse till svensk eller utländsk medborgare, som utfört berömvärt långvarigt arbete i föreningens tjänst eller på annat sätt vinnlagt sig om dess syften.

Vid införandet år 1976 präglades medaljens åtsida med det officiella kungaporträtt som Léo Holmgren utförde 1973/1974. Frånsidan avbildar föreningens grundare August Wilhelm Stiernstedt, Magnus Lagerberg och Carl Snoilsky samt föreningens symbol. På frånsidan står bland annat: Svenska Numismatiska Fören-

ingen / grundad 1873. För övrigt kan nämnas att även denna sida är grave-rad av Holmgren.

Strax före millennieskiftet uttryckte H. M. Konungen sin vilja att byta ut det gamla porträttet, vilket sedermera resulterade i att medaljkonstnären Ernst Nordin uppdrogs att utföra ett nytt. Efter hovets granskning och godkännande började det nya porträttet på kungen användas under 1999. Övergången från det äldre till det nyare porträttet har därefter skett successivt.

För föreningens del räckte det gamla lagret ända till 2011 och det har alltså inte förrän nu varit nödvändigt med någon nyprägling. Den förste att erhålla det uppdaterade hederstecknet var Frédéric Elfver, som mottog det vid en ceremoni i samband med SNF:s årsmöte 2011 för sitt mångåriga och förtjänstfulla arbete i föreningens styrelse.

Magnus Wijk,
medaljvärdare SNF

Grekiska penningbekymmer i backspiegeln

Under hösten 2011 kom dystra ekonomiska rapporter från Grekland. Skulle landet lämna eurosamarbetet och återinföra den gamla drachmen eller fanns det någon magisk lösning?

OM VI BLICKAR BAKÅT I TIDEN, så där drygt femtio år, förstår vi att ekonomiska bekymmer i Grekland har förekommit redan tidigare, men att läget ändå var bättre den gången. De svenska tidningarna berättade 1957 om erfarenheter som denna: "Har man åkt taxi för en femma i Aten och betalar med en tia så händer det att chauffören tittar urskuldande och säger: – Jag har tyvärr ingen växel i drachmer. Går det lika bra med en dollar ...?"

Grekland 1957 hade två myntsorter som var lika användbara och hade samma värde: *drachmer* och *dollar*. Man betalade med dollar på tavernorna och putsade man skorna hos någon av de trettiotvå skoputsarna på Konstitutionstorget blev man inte förvånad om man fick tio amerikanska cent tillbaka.

En ekonom sade att – "Detta är ett sundhetstecken. Det råder inte längre någon hysterisk jakt efter dollar. Folk har fått förtroende för drachmerna".

Det var just detta som människor märkte i 1950-talets Grekland. Ett förtroende för regeringens ekonomiska politik, som var något alldeles nytt i Grekland, där varje vettig människa bara några år tidigare hamstrat guldmynt under huvudkudden. År 1957 rädde det en livlig ekonomisk aktivitet i Grekland. Folk som hade varit utomlands under halvtannat år märkte förändringen. Både landet och grekerna själva hade genomgått en påtaglig ansiktslyftning.

År 1955 kom Konstantin Karamanlis till makten. Han hade inte genomfört någon radikal politisk eller ekonomisk revolution utan i stort bara följt företrädarens marskalk Papagos program. Men det var först mot slutet av 1950-talet som grekerna

Sedel på 20 drachma utgiven av den grekiska centralbanken 1954.

Framsidan visar Athena från den grekiska mytologin. Längst ner i mitten avbildas Athens huvudmynt, tetradrachm, under stormaktstiden på 400- och 300-talen f. Kr. Den präglades i silver från de statsägda gruvorna vid Laurion på Attikas sydöstra kusten. Det var dessa mynt som användes för statens utbetalningar till roddarna i flottan.

Sedelns baksida visar i mitten ett Medusahuvud samt en tupp.

Medusa var ett kvinnligt vidunder i grekisk mytologi, den enda dödliga av gorgonerna.

kunde börja skörda frukterna av den fria ekonomiska politik, som efter många magera år äntligen börjat fungera. Den stora förändringen inträdde först 1957. Grekernas nyvunna relativa välbild var en följd av att jordbrukspolitiken blivit en succé. För första gången i Greklands moderna historia var landet självförsörjande vad det beträffade.

Trots att över tre miljoner greker år 1957 levde på motsvarande en krona per dag – alltså på svältgränsen! – var det berättigat att tala om ett nytt "välbild". För första gången märktes optimism och tillförsikt inför framtiden.

Här är några av de ekonomiska orsakerna till den då nyvunna framtidstron:

- Nationalinkomsten hade ökat väsentligt. År 1953 var den 48,283 miljoner drachmer. År 1957 låg den på 56,259 miljoner.
- Priserna hade stabiliserats märkbart. Levnadskostnaderna hade under de två föregående åren endast ökat med tio procent.
- Exporten hade fördubblats. År 1950 exporterades för 95 miljoner dollar, 1957 för 209 miljoner dollar.
- Turisterna som 1950 spenderade 31,4 miljoner dollar lämnade 1956 efter sig 143,2 miljoner.

Men det fanns också många oros-tecken. Greklands budget hade fortfarande ett deficit på 50 miljoner dollar, mot slutet av 1950-talet hade

Sedel på 50 drachma utgiven av den grekiska centralbanken 1955. På åtsidan ses den atenske statsmannen Perikles (född ca 500 f.Kr. och död 429 f.Kr). Baksidan visar Perikles när han håller sitt berömda tal, kallat Epitaphios, på berget Pnyx, mitt emot Akropolis. Bilden bygger på en målning utförd av Philipp von Foltz (1805-1877).

underskottet helt täckts av amerikansk hjälp. Men just 1957 var man i Grekland oroliga för att USA-hjälpen skulle skäras ned till enbart 35 miljoner dollar, vilket skulle betyda katastrof för den grekiska ekonomin.

Den ekonomiska optimismen och relativa förnöjsamheten – som båda dittills varit nya företeelser i Grekland – hade bidragit till att stabilisera det politiska läget i landet. För första gången sedan långt före andra världskriget hade man på kaféerna slutat diskutera omedelbart förestående nyval till parlamentet.

De som hade det svårast var kommunisterna. Regeringen Karamanlis var en extrem högerregering. Om en borgerlig tidning vågade sig på att kritisera kungen så brukade regeringen se mellan fingrarna. Men om de kommunistiska tidningarna gjorde samma sak blev det åtal och konfiskering. Därför teg hellre oppositionen.

SKANNING: MGL.

IW

AURUM AUKTIONER AB

stockholm

Myntauktioner i Stockholm

Inlämning pågår!

Vi söker alltid kvalitetsmynt, sedlar, medaljer, polletter, ordnar..

Tel. 08-660 20 70, vard. 9-13, info@aurumauktioner.se

www.aurumauktioner.se

AUKTION

Under 2012 kommer en mycket stor samling med främst Stockholmspilletter att säljas genom Svenska Pollettöreningens försorg. Många objekt finns i myntpåsar från Holmbergs lagerkataloger nr 63-65.

För ytterligare uppgifter om auktionerna samt medlemskap i föreningen se www.pollett.se eller mejla till info@pollett.se

Svenska Pollettöreningen

MYNTMÄSSA I BORLÄNGE

Lördag 31 mars 2012

kl. 10.00 – 16.00

Liljegården

Borganäsvägen 22

Falu-Borlänge Myntklubb

fb.myntklubb@gmail.com

www.fb-myntklubb.se

Program för SNF:s årsmöte i Mariefred 5 – 6 maj 2012

Lördag 5 maj

- 9:30 Samling på inre borggården, Gripsholms slott.
- 10:00 Föredrag av Bengt Hemmingsson om "Myntningen 1598" i Rikssalen, Gripsholms slott.
- 11:30 Guidad rundtur på Gripsholms slott.
- 13:00 Lunch på Restaurang 1777, *Gripsholmsviken Hotell & Konferens*, Gripsholm, 647 81 Mariefred.
- 14:00 Visning av auktionsmaterialet med objekt ur Sven Svenssons samling, *Gripsholmsviken*.
- 15:00 Auktion, *Gripsholmsviken*. Kaffe med bröd.
- 17:00 SNF:s årsmöte på *Gripsholmsviken*.
- 19:30 Gemensam middag på Restaurang 1777, *Gripsholmsviken*.

Söndag 6 maj

- 9:00 Samling för gemensam transport till Strängnäs.
- 10:00 Föredrag av Ragnar Hedlund om Strängnässamlingen, Roggeborgen.
KMK visar utvalda objekt ur samlingen.
- 11:30 Guidad tur på Domberget, Strängnäs.
- 12:30 Gemensam transport till Mariefred.
- 13:00 Gemensam lunch på Restaurang 1777, *Gripsholmsviken*.
- 14:00 Föredrag av Jan-Olof Björk om "Svenska provmynt genom tiderna", *Gripsholmsviken*.
- 15:00 Avslutning av SNF:s årsmöte 2012. Kaffe med bröd.

Måltider

Lördagens lunch består av Teriyakimarinerad lax med vitvinsås & dillslungade primörer inklusive sallad och måltidsdryck.

Middagen på lördagskvällen är en tre-rätters meny. Den består av västerbottenpaj med kräfts-kagen & örtsallad, Hjortytterfilé serveras med palsternackspuré, karl johan-svamp & lingonsky, äppelgranité med kanel- & kardemummaglass. Dryck efter önskemål beställs på plats och betalas separat.

Söndagens lunch består av grekiska färsbiffar med tzatziki & olivrostad potatis inklusive sallad och måltidsdryck.

Meddela gärna önskemål om specialkost. Nedan angivna priser för måltiderna är per person.

PRIS för alla måltider samt kaffe: 788 kr.

PRISER för de deltagare som bara är med under lördagen:

Lunch plus eftermiddagskaffe 198 kr, tre-rätters middag 392 kr.

Hotell

Gripsholmsviken – www.gripsholmsviken.se – tfn 08-557 70 907, e-post Jessica.Ring@gripsholmsviken.se
Enkelrum 1 015 kr. Priserna är inklusive frukostbuffé. Bokning kan göras per telefon och e-post. Ange SNF:s årsmöte vid bokningen. För dem som så önskar går det att boka rum från fredagen den 4 maj.
OBSERVERA att bokningen måste vara gjord senast 1 april 2012.

Anmälan

Anmälan till måltiderna, som är bindande, sker till Roger Lind, tfn 073-949 60 84, e-post: sigge@live.se.
Därefter betalas avgiften för de måltider som valts till SNF:s PlusGiro 15 00 07-3. Detta måste vara gjort senast den 26 april 2012.

ANNO 1792

SVT:S SATSNING PÅ EN DRAMASERIE i Sverige kring 1790 (*Anno 1790*) knyter an till franska revolutionen, kvinnokamp och pamfletter. En sedel om 16 skillingar riksgälds från 1792 med alla dessa ingredienser finns i Kungl. Myntkabinettets samling.

Sedlar vid den tiden hade en helt otryckt baksida. Där kunde man skriva meddelanden, pränta ner vackra dikter eller rent allmänt spy ut sin ilska över någon oförrätt. Sedeln hamnade så småningom i Riksbankens sedelsamling, som senare donerades till Kungl. Myntkabinettet. I Hildebrands beskrivning har den nr 784, men dikten är inte kommenterad.

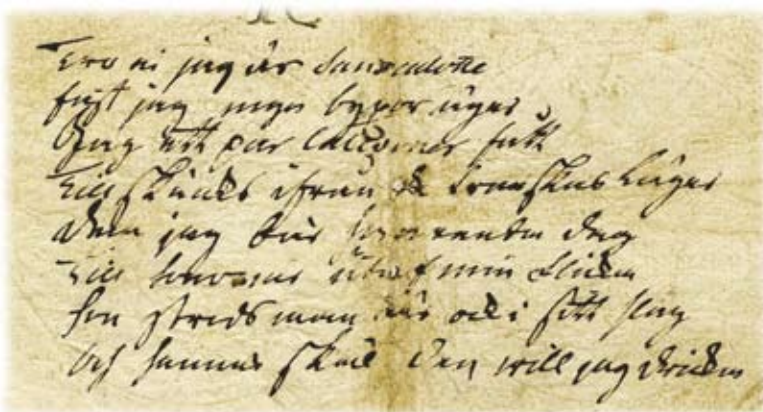
Rikens Ständers Riksgäldskontor hade instiftats 1789, samma år som franska revolutionen bröt ut. Sedeln från 1792 bär en anspelning på just denna utan att benämningen egentligen nämns:

Tro ni jag är *sans culotte*
fast jag inga byxor äger
Jag ett par *caleçonner* fått
till skänks ifrån de franskas läger

Dem jag bär hwarenda dag
till *honneur* utaf min flicka
sin stridsman kär ock[så] i sitt slag
och hennes skål den vill jag dricka.

All nyhetsrapportering om oroligheterna i Frankrike hade sedan ett par år tillbaka varit förbjuden i Sverige. Vår egen kung vid denna tid, Gustav III, ville inte riskera någon för honom negativ påverkan därifrån. Men på en gångbar sedel kunde man i löndom antyda den revolution som kungen var så orolig skulle smitta av sig i hans eget rike. Att skriva ner ett rim av detta slag måste ha varit ett ganska vågat tilltag i likhet med pamfletterna. Kvinnors aktiva deltagande i revolutionen och dess idéer – både i Frankrike och i Sverige – framgår av diktens något kryptiska rader.

För visst finns här ett dolt budskap i det käcka tilltalet? Diktaren antyder i de första raderna att han inte är någon riktig revolutionär. I de följande raderna framgår att han fått sig några tankeställare ”från de franskas läger”.

På baksidan av en 16 skillingar riksgälds 1792 nedtecknades en värlimrad dikt med revolutionär anspelning.

Riksgäldskontoret hade instiftats 1789 och gav ut kreditssedlar.

Bristen på skiljemynt och de låga valörerna i pappersmynten gjorde att de blev mycket användbara — även på detta sätt. KMK 23 290. SKANNAD AV FÖRFATTAREN.

Dessa tankar tycks han grunna på varje dag, uppmuntrad av sin flickvän eller kvinnan i allmänhet. Något av en upprorsman anser han sig ändå vara.

På den första raden i den rimmade sedelversen nämns *sans culotte*, av franskans *sans* (= utan) och *culottes* (= knäbyxor). *Sans-culotter* kallades ursprungligen de mindre bemedlade klasserna, framförallt i städerna i Frankrike. Under 1790-talet blev det benämningen på radikala franska revolutionsmän. Dessa använde inte knälånga byxor som de högre stånden, de bar hellånga sådana. Långbyxor, som ursprungligen använts av det arbetande folket, hade blivit högsta revolutionära mode.

Den 16 mars 1792 sköts vår tjuar-konung ner under en maskeradbal på Kungl. Operan i Stockholm. När han avled av skadorna ett par veckor senare blev hans omyndige son, Gustav Adolf, Sveriges regent. I dikten ser man ingenting om detta död trots att sedeln är utställd i november samma år och raderna nedpräntade kanske mycket mindre än ett år efter mordet. Möjligen kände sig diktaren inte alls berörd.

MGL

Litteratur

Golabiewski Lannby, M.: *Poetiska sedlar*. 2008.

Hildebrand, H.: *Sedelsamlingen i Riksbankens myntkabinett*. 1915.

SVENSKA
NUMISMATISKA
FÖRENINGEN

Årsavgift 250 kr.
Som medlem får Du
SNT automatiskt!

Du kan också prenumerera på SNT
för endast 200 kr per år.
www.numismatik.se

NUMISMATISK FRÅGESPORT vid SNF:s julfest den 7 december 2011

Fråga 1

År 1750 lät greve Carl Gustaf Tessin slå en spelpenning med ett motiv som i huvudsak överensstämde med en några år tidigare gjord målning av Johan Pasch (den så kallade Hönstavlan). På spelpenningsens åtsida finns fem hönsfåglar med kvinnohuvuden (hovdamer) och på fransidan en spatsierande galande tupp (Tessin). Vem var gravören?

1. Daniel Fehrman
- x. Nils Georgii
2. I. C. Hedlinger

Fråga 2

Under vilken regent präglades de första plåtmynten i Sverige?

1. Karl X Gustav
- x. Erik XIV
2. Kristina

Fråga 3

Den berömda kokboksförfattarinnan Anna Christina Cajsa Warg (1703-1769) har fått en medalj slagen till äminnelse. Vem gjorde medaljen?

1. Lea Ahlborn
- x. Gunvor Svensson Lundqvist
2. Erik Lindberg

Fråga 4

Sveriges Mynthandlares Förening har en logotype. I denna ingår ett mycket omdebatterat mynt. Vilket är myntet?

1. Arboga öre 1628 med Marcus Kocks myntmästarmärke
- x. 1 öre klipping 1625 med ”spansk sköld”
2. Gyllen 1528

Fråga 5

Under sin korta levnad producerade Evald Ziervogel (1728-1765) en mängd skrifter, till större delen numismatiska verk. I vilken svensk stad levde och verkade han?

1. Västerås
- x. Lund
2. Uppsala

Fråga 6

Det har väl inte undgått någon att Riksbanken planerar nya sedlar och mynt i helt nya format och utseenden. Vilken av följande personers porträtt finns inte med på sedlarna i valörerna 20, 50, 200, 500 och 1 000 kr?

1. Ingmar Bergman
- x. Dag Hammarskjöld
2. Ingemar Johansson

Fråga 7

Sören Norby (cirka 1480-1530) lät slå mynt i tre orter inom nuvarande Sveriges gränser. Alla dessa var representerade på en av höstens storauktioner. Vilka orter var det?

1. Visby, Ronneby och Kalmar
- x. Visby, Stockholm och Landskrona
2. Visby, Ronneby och Landskrona

Fråga 8

Luigi Galvani (1737-1798) upptäckte år 1762 den galvaniska elektriciteten, som gjorde det möjligt att framställa galvaniska kopior av mynt. Vem var han?

1. En spansk silversmed
- x. En italiensk läkare
2. En schweizisk urmakare

Fråga 9

Det finns en svensk besittning där utmyntning endast skedde en gång, ett enda år, en enda mynttyp och i en enda valör.

1. Wolgast
- x. Stade
2. Thorn

Fråga 10

Planschverket ”Skådepenningar öfver de förnämsta händelser, som tillhöra Gustav III:s historia” tillhör de vackraste och mest åtråvärda en svensk boksamlare kan förvärva. När gavs verket ut?

1. 1858
- x. 1792
2. 1788

Fråga 11

Efter freden i Knäred 1613 tvingades Sverige för att återfå Älvsborg betala en lösensumma till Danmark. Avbetalningstiden var sex år. Hur stor var denna lösen?

1. 500 000 riksdaler
- x. 750 000 riksdaler
2. 1 000 000 riksdaler

Fråga 12

Vad menas med halvbrakteat?

1. Ett halvt brakteatmynt
- x. Ett mynt så tunt att prägelns från ena sidan ger spår på den andra
2. Brakteat med låg silverhalt

Fråga 13

När Sven Svensson donerade sina samlingar till Svenska Numismatiska Föreningen lades grunden till en av den svenska numismatikens allra viktigaste ekonomiska stöttepelare. Var och när föddes Sven Svensson?

1. Växjö i Småland 1857
- x. Asarum i Blekinge 1855
2. Malmö i Skåne 1856

*Sammanställt av
Sven-Erik Olsson och Roger Lind*

1=1, 2=2, 3=, 4=X, 5=2, 6=2, 7=2, 8=X, 9=2, 10=1, 11=2, 12=X, 13=X, 14=X, 15=X, 16=X, 17=X, 18=X, 19=X, 20=X, 21=X, 22=X, 23=X, 24=X, 25=X, 26=X, 27=X, 28=X, 29=X, 30=X, 31=X, 32=X, 33=X, 34=X, 35=X, 36=X, 37=X, 38=X, 39=X, 40=X, 41=X, 42=X, 43=X, 44=X, 45=X, 46=X, 47=X, 48=X, 49=X, 50=X, 51=X, 52=X, 53=X, 54=X, 55=X, 56=X, 57=X, 58=X, 59=X, 60=X, 61=X, 62=X, 63=X, 64=X, 65=X, 66=X, 67=X, 68=X, 69=X, 70=X, 71=X, 72=X, 73=X, 74=X, 75=X, 76=X, 77=X, 78=X, 79=X, 80=X, 81=X, 82=X, 83=X, 84=X, 85=X, 86=X, 87=X, 88=X, 89=X, 90=X, 91=X, 92=X, 93=X, 94=X, 95=X, 96=X, 97=X, 98=X, 99=X, 100=X

Flottig och fransig men med inre skönhet

I JANUARI 1939 kunde dagstidningen Nya Dagligt Allehanda med glädje meddela sina läsare att vi 1940 skulle få nya tiokronorsmedaljer:

”Sådana är alltid mycket välkomna. Det skall bli en ny vacker tia, tryckt efter moderna skönhetsideal. I våra ögon har dock en tia alltid varit skön. Ehuru icke fullt så skön som en hundralapp för att inte tala om de där svagt rosenröda, som är så underbart söta. I motsats till den stackars kvinnan behöver tian aldrig tänka på sitt yttre. Flottig, fransig i kanterna och nästan av på mitten strålar den dock av sin egen inre skönhet.”

Jo, undertecknad som återger dessa tänkvärda rader kan endast hålla med. Det bör dock kommenteras att de nya tiorna skulle dröja ytterligare några år innan allmänheten fick dem i sina händer.

IW

Auctions 204–209 in Osnabrück, 12 – 16 March 2012

Erfurt
Under Sweden. Gustav II. Adolf, 1631–1632. Reichstaler 1632. Extremely rare. The only specimen in private ownership. Extremely fine.

Wolgast
Under Sweden. Gustav II. Adolf, 1631–1632. 20 Ducats 1633. Extremely rare. Attractive specimen.

Kingdom of Sweden
Gustav Vasa, 1521–1560. Daler 1534, Stockholm. Extremely rare. Attractive, very nice specimen.

Riga
Under Sweden. Karl X. Gustav, 1654–1660. Golden Medaillon of 100 Ducats (1655). Extremely rare. Extremely fine – uncirculated.

KÜNKER

Coin and Gold Trading
Auction House for Coins and Medals

CATALOGUE 204: Coins from the Ancient World (1,113 lots)

CATALOGUE 205: 1,000 Years of European Coin History – Fascination of the Middle Ages (1,300 lots)

CATALOGUE 206: Coins and Medals of Modern Times (3,000 lots)

CATALOGUE 207: Gold Coins (1,070 lots)

CATALOGUE 208: Sweden and its Possessions – The Julius Hagander Collection Part 3 (230 lots)

CATALOGUE 209: Russian Coins • German Coins since 1871 (1,000 lots)

Interested in receiving our Catalogues? Simply contact us!

Call: +49 541 96 20 20

Fax: +49 541 96 20 222

E-Mail: service@kuenker.de

Web: www.kuenker.com

Profit from our Experience –
Consign your Coins and Medals!

More than 10,000 clients worldwide place their trust in us. Our company's first auction was held in 1985, and we can look back on a positive track record of over 200 auctions since that time. Four times a year, the Künker auction gallery becomes a major rendezvous for friends of numismatics. This is where several thousand bidders regularly participate in our auctions.

Fritz Rudolf Künker GmbH & Co. KG
Gutenbergstrasse 23 · 49076 Osnabrück
Germany · www.kuenker.com

Osnabrück · Berlin · Munich · Hamburg
Zurich · Znojmo · Moscow

HB MYNT & MEDALJER

Sveavägen 96

Box 19 507
S-104 32 Stockholm 19

T-Rådmansgatan (uppgång Handelshögskolan)
☎ + fax 08-673 34 23

*Svenska och utländska mynt, sedlar och ordnar,
militaria och nålmärken, medaljer*

Öppet: vardagar 11-17, fredag 11-15

TILLBEHÖR FÖR MYNT, FRIMÄRKEN OCH VYKORT

till lågpris

HF FRIMÄRKEN

Lurendalsvägen 7, 439 62 Frillesås

Tel. 0340-65 04 57

www.hffrimarken.com • info@hffrimarken.com

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

är en sedan 1973 etablerad sammanslutning av för närvarande 20 mynthandlare i flera olika städer i landet. Föreningen är ensam i sitt slag i Sverige.

Genom samarbete med de övriga medlemmarna vill varje mynthandlare förbättra och utöka sina tjänster.

ANTIKBODEN

Kyrkogatan 2
222 22 LUND
Tel. 046-12 99 00

BESO UR & ANTIK AB

Bertil Svensson
Västra Hamngatan 6
411 17 Göteborg
Tel. 031-13 94 84
besour@telia.com - www.besour.se

HAMRIN & SVAHN MYNT AB

Sjöberg 1
147 91 GRÖDINGE
Tel. 08-732 66 86, 070 212 64 55
christian.hamrin@telia.com

H & J:S NUMISMATIK HB

Jimmy Häggqvist
Box 43
310 20 Knäred
jimmy@collectia.se

KARLSKRONA MYNTHANDEL AB

Hantverkaregatan 11
371 35 KARLSKRONA
Tel. 0455-813 73
lennart@mynt.nu - www.mynt.nu

RUNE LARSSON MYNTHANDEL

Stora Brogatan 14
Box 98
503 06 BORÅS
Tel. 033-41 03 15

LUNDS MYNTHANDEL

Klostergatan 5
222 22 LUND
Tel./fax 046-14 43 69
siv-gunnar@swipnet.se

AB MALMO MYNTHANDEL & VYKORTSANTIKVARIAT

Kalendergatan 9
211 35 MÄLMÖ
Tel. 040-611 65 44

J. MELIN MYNT

Koltrastvägen 23
370 24 Nätraby
Tel. 0455-155 99

HB MYNTINVEST CORONA

Ö. Storgatan 20
611 34 NYKÖPING
Tel./fax 0155-28 63 25
corona-coin@swipnet.se
http://home.swipnet.se/corona_coin

HB MYNT & MEDALJER

Sveavägen 96, Box 19 507
104 32 STOCKHOLM
Tel./fax 08-673 34 23

ULF NORDLIND MYNTHANDEL AB

Karlavägen 46,
Box 5132
102 43 STOCKHOLM
Tel. 08-662 62 61, fax 08-661 62 13
info@nordlindsmynt.se
www.nordlindsmynt.se

NUMIKON

Stefan Jonasson / Ticalen Mynthandel
Stureplatsen 3
411 39 GÖTEBORG
Tel. 031-20 81 11
ticalen@gmail.com

PECUNIA MM HB

Farinvägen 8
245 33 STAFFANSTORP
Tel./fax 046-25 21 19
mattsson.g@telia.com

J. PEDERSEN MYNTHANDEL

Norra Strandgatan 30
Box 1320
251 13 HELSINGBORG
Tel./fax 042-12 25 28
pedersen.mynt@telia.com
www.jpetersen.se

SELINS MYNTHANDEL AB

Regeringsgatan 6
Box 16 390
103 27 STOCKHOLM
Tel. 08-411 50 81, fax 08-411 52 23
www.selinsmynthandel.se

STRANDBERGS MYNTHANDEL & AKTIESAMLAREN AB

Arsenalsgatan 6
Box 7377
103 91 STOCKHOLM
Tel. 08-611 01 10, 611 58 20
Fax 08-611 32 95
info@aktiesamlaren-bjb.se
www.aktiesamlaren.se
www.strandbergs-mynt.se

TAMCO NUMISMATICS

Box 6235
102 35 STOCKHOLM
Tel. 070 631 58 09
tamco.num@telia.com

TICALEN MYNTHANDEL

Stureplatsen 3
411 39 GÖTEBORG
Tel./fax 031-20 81 11
ticalen@gmail.com

HÅKAN WESTERLUND MYNTHANDEL

Vasagatan 42
Box 490
101 29 STOCKHOLM
Tel. 08-411 08 07, fax 08-21 21 96

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

Sjöberg 1 • 147 91 Grödinge • Tel. 08-732 66 86 • 070 212 64 55

www.mynt.nu/smf/

MYNTAUKTION

i Stockholm

Några mynt vi har sålt tidigare:
(inklusive köparprovision)

1 daler 1594
"SIGIMVNDVS"
677.000:-

1 daler 1598
106.000:-

8 mark 1608
81.000:-

1/2 dukat 1701
45.000:-

1/2 dukat 1747
Ädelfors
82.000:-

4 dukater 1843
68.000:-

2 dukater 1843
37.000:-

50 öre 1862
26.000:-

1 riksdaler
riksmynt 1873
39.000:-

2 kr 1878 "OCH"
84.000:-

Norge 1 speciedaler 1824
57.000:-

Norge 1/2 speciedaler 1873
181.000:-

Bättre mynt och hela samlingar mottages till vårens kvalitetsauktion.

Vi har mycket goda möjligheter att finna köpare till dina objekt eftersom mer än 20.000 kunder i Sverige och utlandet ser varje auktion via vår hemsida och katalogen.

Kontakta oss för en förutsättningslös diskussion!

Vi köper även guld och silver kontant!

**COIN AUCTIONS
SCANDINAVIA**

Coin Auctions Scandinavia
Myntkompaniet
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm

Tfn: 08-678 32 17
Fax: 08-643 22 38

E-post: coins@coinauctionsscandinavia.se
www.coinauctionsscandinavia.se

Auktion 6

Restaurang Garnisonen, Stockholm
10 mars 2012

STOCKHOLM.
Daler 1534.

VADSTENA.
2 daler u. å.

STOCKHOLM.
Daler 1594.

ELBING.
2 taler 1628.

STOCKHOLM.
Serafimerriksdaler 1748.

KRAKOW.
Taler 1649.

Katalogen beställs genom insättning av 190 kr på bg 399-0090.